

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
185/2013. (XI.20.) számú

KÖZLEMÉNYE

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból turisztikai tevékenységek
ösztönzéséhez a LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2013-ban nyújtandó
támogatások részletes feltételeiről

Jelen közlemény az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a **turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez a LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2013-ban** nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 104/2013. (XI.14.) VM rendelet (továbbiakban: támogatási rendelet) alapján nyújtott támogatás igénybevételének részletes rendjét határozza meg, a támogatás igényléséhez kapcsolódó formanyomtatványokat rendszeresíti.

A támogatási feltételekről és az ügyfél kötelezettségeiről a közlemény keretében nyújtott tájékoztatás nem teljes körű, elolvasása nem helyettesíti a vonatkozó hatályos jogszabályok megismerését. **Felhívjuk a figyelmet** az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV.17.) FVM rendelet (továbbiakban: Vhr.) és a támogatási rendelet alapos tanulmányozására a támogatási kérelem benyújtása előtt.

I. Az intézkedésben való részvétel általános feltételei

1. Ügyfél-azonosítási kötelezettségek

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (továbbiakban: MVH tv.) 28. § (1) bekezdése alapján az intézkedésekben való részvétel feltétele, hogy **az ügyfél legkésőbb a kérelem benyújtásával egyidejűleg kérelmezze nyilvántartásba vételét** a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által vezetett ügyfél-nyilvántartási rendszerben. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ügyfél nyilvántartásba vételére, a meghatalmazásra valamint a nyilvántartásba vett adatokra vonatkozó változás-bejelentési kötelezettségének teljesítésére **a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által működtetett Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerbe történő nyilvántartásba vétel és változás bejelentés szabályairól szóló 128/2013. (VII. 30) MVH Közlemény** rendelkezései irányadóak. Elérési útvonal:

<http://mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/mainmenu/kozlemenyek/mvhk1282013>

Az MVH a kérelmek ügyintézését részben az ügyfél-nyilvántartásában szereplő adatok alapján végzi, ezért kérjük, fordítson kiemelt figyelmet arra, hogy az MVH ügyfél nyilvántartási rendszerében szereplő adatai naprakészek legyenek, és tegyen eleget a nyilvántartáshoz kapcsolódó változás-bejelentési kötelezettségeinek is.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az MVH tv. 30/A. §-ban foglaltak szerint, amennyiben az MVH tudomására jut, hogy **az ügyfél az ügyfél-nyilvántartási rendszerhez kapcsolódó változás-bejelentési kötelezettségét elmulasztotta**, a bejelentési és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséig, valamint az ezek elmulasztása miatt kiszabott **mulasztási bírság megfizetéséig** a törvény hatálya alá tartozó intézkedések alapján, az MVH a kérelemre induló

eljárásaiban az ügyfél részére *jogosultságot nem állapít meg, illetve támogatást nem folyósít, valamint az ügyfél által benyújtott új kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.*

2. A támogatás jellege, tárgya

Támogatás a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdése alapján négy különböző célterületen vehető igénybe, melyek a következők:

1. **célterület:** falusi szálláshely és kapcsolódó szolgáltatások kialakításához, már működő falusi szálláshelyek bővítéséhez, korszerűsítéséhez, akadálymentesítéséhez, szolgáltatásaik fejlesztéséhez
2. **célterület:** a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény 1/2. számú melléklete szerinti parti települések kivételével egyéb szálláshely és kapcsolódó szolgáltatások kialakításához, már működő egyéb szálláshelyek bővítéséhez, korszerűsítéséhez, akadálymentesítéséhez, szolgáltatásaik fejlesztéséhez
3. **célterület:** a vidéki térségekben a nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet] 3. § (2) bekezdés c) pont 2. alpontja szerinti gyermek- és ifjúsági turizmushoz kapcsolódó minőségi szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatások kialakításához, már működő szálláshelyek bővítéséhez, korszerűsítéséhez, akadálymentesítéséhez, szolgáltatásainak fejlesztéséhez
4. **célterület:** szálláshelyhez nem kötődő:
  - a) agroturisztikai szolgáltató tevékenységhez,
  - b) lovas turisztikai szolgáltatáshoz,
  - c) vadászturizmushoz,
  - d) erdei turizmushoz,
  - e) horgászturizmushoz,
  - f) vízi turizmushoz,
  - g) borturizmushozkapcsolódó épület, építmény kialakításához, bővítéséhez, átalakításához és eszközrendszer fejlesztéséhez.

3. Nem vehető igénybe támogatás

A támogatási rendelet 2. § (2) bekezdése alapján nem igényelhető támogatás:

- a) termőföld és ingatlan vásárlásához,
- b) ingatlan bérleti díjához,
- c) élő állat vásárlásához,
- d) gondnoki lakás, szolgálati lakás, az ügyfél saját maga által használt lakrésze, a gondnok vagy az ügyfél által kizárólagosan használt helyiségek megépítéséhez, felújításához, vagy ilyen lakásba, lakrészbe eszköz, berendezés beszerzéséhez,
- e) bontott építési anyag beszerzéséhez és beépítéséhez,
- f) motorral hajtott szárazföldi, légi, vízi közlekedési jármű vagy motorral hajtott sporteszköz és vitorlánhajó beszerzéséhez,
- g) élelmiszeripari gépek beszerzéséhez,
- h) konferenciaturizmushoz,

- i) a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 28. § d) pontjában meghatározott melegkonyhás vendéglátóhelyhez,
- j) lóversenypálya, lovas vagy fogathajtó versenyek megrendezésére alkalmas létesítmények vagy hozzájuk kapcsolódó létesítmények létrehozáshoz, fejlesztéséhez,
- k) lőfegyver beszerzéséhez,
- l) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a falumegújításra és -fejlesztésre igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló miniszteri rendelet alapján támogatható tevékenységhez, fejlesztéshez,
- m) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mikro- és kisvállalkozások létrehozására és fejlesztésére nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló miniszteri rendelet alapján támogatható tevékenységhez, fejlesztéshez,
- n) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a vidéki örökség megőrzéséhez igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló miniszteri rendelet alapján támogatható tevékenységhez, fejlesztéshez,
- o) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében az integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítására és működtetésére igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló miniszteri rendelet alapján támogatható tevékenységhez, fejlesztéshez.

A támogatás természeti és környezeti értékeket károsító, valamint ezen értékek hozzáférhetőségét korlátozó sportturisztikai tevékenység - így különösen terepmotor-, quad, downhill terepkerékpározás - céljára, valamint gazdaságon belüli fejlesztéséhez szintén nem vehető igénybe.

4. A támogatás igénybevételére jogosult személyek és szervezetek köre

A támogatás igénybevételére jogosult a jogcímrendelet 5.§ (1)-(7) bekezdés alapján

- a) a természetes személy,
  - b) a mikro-, kis- vagy középvállalkozás,
  - c) a települési önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat vagy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 87. §-ában meghatározott önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás,
  - d) a nonprofit szervezet, és
  - e) az egyházi jogi személy
- [az a)-e) pont a továbbiakban együtt: ügyfél].

Az ügyfél abban az esetben jogosult támogatási kérelem benyújtására, amennyiben a mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétele az 50 % -ot nem érte el a 2011. és 2012. évben.

A támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott 1. és 2. (falusi szálláshely és egyéb szálláshely) célterületek esetén a támogatás igénybevételére kizárólag természetes személy, mikro-, kis- vagy középvállalkozás jogosult.

A támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott 3. (ifjúsági szálláshely) célterület esetén a támogatás igénybevételére kizárólag mikro-, kis- vagy középvállalkozás, települési önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, és Möt. 87. §-ában meghatározott

önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás, nonprofit szervezet és egyházi jogi személy jogosult.

A 4. célterületen belül a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés *d)* pont *da)* alpontjában meghatározott agroturisztikai szolgáltató tevékenység célterület esetén a támogatás igénybevételére kizárólag természetes személy, őstermelő és egyéni vállalkozó, valamint nonprofit szervezet jogosult.

A 4. célterületen belül a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés *d)* pont *dc)* alpontjában meghatározott vadászturizmus célterületre irányuló fejlesztés esetén a támogatás igénybevételére az az ügyfél jogosult, aki a fejlesztéssel érintett területen vadászatra jogosult.

5. A támogatott fejlesztés megvalósítási helye

Az ügyfél lakóhelye, tartózkodási helye, székhelye, telephelye, fióktelepe szerinti LEADER HACS illetékességi területén megvalósuló fejlesztések támogathatóak. Az ügyfél kérelme vonatkozásában a beruházás csak egy LEADER HACS területén valósulhat meg.

Támogatás olyan, a támogatási rendelet **5. vagy 6. számú melléklete** szerinti település bel- vagy külterületén megvalósuló fejlesztéshez igényelhető, amely település bel- vagy külterületén az ügyfél a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában

- a)* - ha az ügyfél természetes személy - lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel,
- b)* - ha az ügyfél mikro-, kis- vagy középvállalkozás, a települési önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat vagy a Möt. 87. §-ában meghatározott önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás, nonprofit szervezet, egyházi jogi személy – székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel rendelkezik.

Fentiekől eltérően az **1. célterület esetében** támogatás olyan, kizárólag a támogatási rendelet **5. számú melléklete** szerinti település bel- vagy külterületén megvalósuló fejlesztéshez igényelhető, amely település bel- vagy külterületén az ügyfél a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában

- a)* - ha az ügyfél természetes személy - lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel,
- b)* - ha az ügyfél mikro-, kis- vagy középvállalkozás - székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel rendelkezik.

Ha a kérelem a támogatási rendelet 5. vagy 6. számú mellékletében meghatározott települések közül több települést is érint, az ügyfélnek valamely településen vagy annak külterületén lakóhellyel, tartózkodási hellyel, székhellyel, telephellyel, vagy fiókteleppel kell rendelkeznie.

6. Támogatási kérelem benyújtásának követelményei az ügyféllel szemben

Minden ügyfélre vonatkozó, általános követelmények

A támogatási kérelem akkor nyújtható be, ha az ügyfél eleget tesz az MVH tv.-ben, a Vhr.-ben, valamint a támogatási rendeletben foglaltaknak.

Egy ügyfél a támogatási kérelem benyújtási időszakban kizárólag egy támogatási kérelmet nyújthat be, kivéve, ha a korábban benyújtott támogatási kérelmét legkésőbb az újabb támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg visszavonja. Egy támogatási kérelem több támogatási célterületre is irányulhat.

Figyelem!

A támogatási rendelet vonatkozásában nem alkalmazandóak a Vhr. alábbi rendelkezései, mivel ha ugyanabban a tárgyban a támogatási rendelet eltérő szabályozást alkalmaz, akkor azokban az esetekben a támogatási rendelet az irányadó.

Nem alkalmazandó Vhr.-en belüli jogszabályhely	A nem alkalmazandó Vhr. rendelkezés rövid tartalma	A támogatási rendelet irányadó rendelkezése, a Vhr. rendelkezésétől eltérően (amennyiben van ilyen)
7. § (1) bekezdés b) pontja	[saját tőke minimális értékének előírása]	-
7. § (2) bekezdésében foglaltak	[rendezett munkaügyi kapcsolatok feltétele]	Felhívjuk a figyelmet, hogy az az ügyfél nyújthat be támogatási kérelmet, aki az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 50. §-ában foglaltak alapján megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok feltételeiről és igazolásának módjáról szóló 1/2012. (I. 26.) NGM rendeletben szabályozott rendezett munkaügyi kapcsolatok feltételeinek.
8. § (2) bekezdésében foglaltak	[egy kifizetési kérelem benyújtási időszakban egy ügyfél egy jogcímre egy kifizetési kérelmet nyújthat be]	A támogatási rendelet 15. § (2) bekezdése értelmében egy ügyfél ugyanazon jóváhagyó támogatási határozat alapján az első kifizetési kérelem benyújtását követően három havonta nyújthat be kifizetési kérelmeket a kifizetési kérelmek benyújtására nyitva álló időszakon belül. Az egyes kérelmekben – az utolsó kifizetési kérelem kivételével – legalább a támogatási határozatban jóváhagyott támogatási összeg 10%-ával kell elszámolni.
12. § (4) bekezdésében foglaltak	[vis maior esemény meghosszabbítja a megvalósítási határidőt]	-
15.§ (1) bekezdés b) pontja	[az itt meghatározott programok bármely intézkedésének keretében nyújtott támogatásból való kizárás hatálya alatt álló ügyfél nem nyújthat be támogatási kérelmet]	Kivételt képez az az eset, amikor az ügyfél a támogatási rendelet 2. § (2) bekezdésének l)-o) pontjaiban foglalt intézkedések valamelyikéből áll kizárás hatálya alatt, mert ebben az esetben a kizárással érintett célterület vonatkozásában támogatási kérelem nem nyújtható be.
16/B. § (2) bekezdésében foglaltak	[az egy időszakban benyújtható kifizetési kérelmek számára vonatkozó szabályozás]	A támogatási rendelet 15. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés felülírja a Vhr. 16/B. § (2) bekezdésében foglaltakat. A támogatási rendelet 15. § (2) bekezdése alapján egy ügyfél ugyanazon jóváhagyó támogatási határozat alapján az első kifizetési kérelem benyújtását követően három havonta nyújthat be kifizetési kérelmeket a kifizetési kérelmek benyújtására nyitva álló időszakon belül. Az egyes kérelmekben – az utolsó kifizetési kérelem kivételével –

		legalább a támogatási határozatban jóváhagyott támogatási összeg 10%-ával kell elszámolni.
17. § (2) bekezdésében foglaltak	[egy naptári évben legfeljebb két alkalommal nyújtható be kifizetési kérelem]	A támogatási rendelet 15. § (2) bekezdése alapján egy ügyfél ugyanazon jóváhagyó támogatási határozat alapján az első kifizetési kérelem benyújtását követően három havonta nyújthat be kifizetési kérelmeket a kifizetési kérelmek benyújtására nyitva álló időszakon belül. Az egyes kérelmekben – az utolsó kifizetési kérelem kivételével – legalább a támogatási határozatban jóváhagyott támogatási összeg 10%-ával kell elszámolni.
23. § (1) bekezdés b)–c) pontja	[üzemeltetési kötelezettség, bérbeadás]	A támogatási rendelet 8. § (1) bekezdése alapján az üzemeltetési kötelezettség az utolsó kifizetési kérelem benyújtásától számított öt évig tart és a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés d) pont de) és df) alpontjához kapcsolódó fejlesztések esetében nem minősül Vhr. 23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti bérbeadásnak, ha a fejlesztés tárgyát képező eszköz turisztikai szolgáltatás keretében alkalmasszerűen bérelhető
24. §-ban foglaltak	[kifizetési kérelem benyújtási kötelezettsége 9 hónapon belül, valamint 24 hónapon belüli elszámolási kötelezettség előírása]	A támogatási rendelet 10. § (4) bekezdése szerint az ügyfél a helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozat közlésétől számított hat hónapon belül köteles a támogatási határozatban jóváhagyott, egyéb elszámolható kiadásnak nem minősülő nettó elszámolható kiadások legalább 10%-ára vonatkozóan kifizetési kérelmet benyújtani.
25. § (2) bekezdésében foglaltak	[2 és 3 éves megvalósítási határidők]	A támogatási rendelet 10. § (3) bekezdése szerint a műveletet 2014. december 31-ig meg kell valósítani. Kifizetési kérelem legkésőbb 2015. január 31-éig nyújtható be.
27. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak	[építési beruházások esetén tervdokumentációt, ami a tervezett építmény jellegétől függően minimálisan tartalmazza az alaprajzo(ka)t, homlokzato(ka)t, metszete(ke)t és részletrajzo(ka)t, illetve azok méretarányos adatait, a tervdokumentációt a tervezői névjegyzékben szereplő építész-tervező ellenjegyzésével kell ellátni]	A támogatási rendelet 12. § (3) bekezdése szerint a támogatási kérelemhez építési beruházások esetén a Vhr. 27. § (1) bekezdés c) pontjától eltérően mellékelni kell a) építési engedélyköteles beruházás esetén az ügyfél nevére szóló jogerős és végrehajthatóan hatályos építési engedélyt, a hozzá jóváhagyott engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki dokumentációval együtt, vagy ennek hiányában a hatóság közokirati formában kiállított igazolását az építésügyi eljárás megindításáról az engedélyezésre benyújtott építészeti-műszaki

		<p>tervdokumentációval;</p> <p>b) nem építési engedélyköteles beruházás esetén</p> <p>ba) az ügyfél nevére szóló, az illetékes építésügyi hatóság szolgáltatása keretében kiadott nyilatkozatát arról, hogy a tervezett építési tevékenység nem építési engedélyhez kötött, és</p> <p>bb) az ügyfél és a tervezésre jogosult tervező ellenjegyzésével ellátott, a tervezett építmény jellegétől függő építési tervdokumentációt;</p> <p>a tervezett beruházás településen belüli elhelyezkedését bemutató térképrészletet</p>
27. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak	[ingatlan használatához hozzájáruló nyilatkozat benyújtása]	A támogatási rendelet 12. § (1) bekezdés m) pontja szerint amennyiben a fejlesztés építési beruházásra, illetve beépítésre kerülő eszközbeszerzésre irányul, és az ingatlan nem az ügyfél tulajdonában van, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti közokiratot vagy teljes bizonyító erejű magánokiratot arra vonatkozóan, hogy az ügyfél jogosult a beruházást az ingatlanon megvalósítani és az üzemeltetési kötelezettség lejártáig használni.
28. § (3) bekezdésében foglaltak	[áránlatos gép, eszköz, berendezés módosítása]	A támogatási rendelet 10. § (7) bekezdése szerint Vhr. 28. § (3) bekezdésétől eltérően a támogatási határozattal jóváhagyott áránlatos tétel (gép, eszköz, berendezés, szolgáltatás) helyett más áránlatos tétel beszerzésére akkor van lehetőség, ha az áránlatos tételek funkciójukat tekintve egymással helyettesíthetőek, és az új áránlatos tétel ugyanazt a célt szolgálja a műveleten belül, mint a lecserélni kívánt tétel. A támogatás az áránlatos tétel módosításának jóváhagyását követően sem haladhatja meg a lecserélni kívánt áránlatos tétel vonatkozásában a támogatási határozatban jóváhagyott összeget Felhívjuk a figyelmet, hogy a támogatási rendelet csak a módosítással érintett tételek funkciója tekintetében fogalmaz meg eltérést a Vhr. 28. § (3) bekezdésében foglaltaktól, tehát az áránlatos tételek módosítása továbbra is csak azonos vagy magasabb műszaki paraméterekkel rendelkező eszközök támogatására irányulhat!
30/A. §-ban foglaltak	[építési tevékenységhez kapcsolódó előírások]	A támogatási rendelet 15. § (3) (4) és (5) bekezdésében foglalt rendelkezések felülírják a Vhr. 30/A. §-ban foglaltakat. Az építési tevékenységekhez kapcsolódóan a

		támogatási rendelet 12. § (3) bekezdése, valamint a támogatási rendelet 15. § (3) (4) és (5) bekezdésében leírtak az irányadók.
33.§ (4) bekezdésében foglaltak	[közbeszerzési eljárás lefolytatása meghosszabbítja a megvalósítási határidőt]	-
35. § (5) bekezdésében foglaltak	[lemondás a támogatás egészéről]	A támogatási rendelet 14. § (3) bekezdésében foglalt határidőig, valamint az abban foglaltak teljesítése esetén a megvalósítási határidőig az ügyfél teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, visszavonhatatlan nyilatkozatában vállalhatja, hogy az intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogkövetkezményeinek alkalmazása mellett a támogatás egészéről lemond.

- Az ügyfél nem jogosult támogatási kérelem benyújtására ugyanarra a projektre, beruházásra, vagy fejlesztésre, amely kapcsán a Nemzeti Diverzifikációs Program vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott elbírálatlan támogatási kérelme vagy jogerős támogatási határozata van.
- El kell utasítani a támogatási kérelmet, ha az ügyfél az előző bekezdés szerinti támogatáshoz kapcsolódóan benyújtott támogatási kérelme vonatkozásában nem rendelkezik jogerős határozattal, vagy akinek benyújtott támogatási vagy kifizetési kérelme alapján hozott döntések vonatkozásában bírósági eljárás van folyamatban.
- **A települési önkormányzat ügyfelek esetében a támogatás odaitélésének feltétele, hogy esélyegyenlőségi programmal rendelkezzenek.** Ezt az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6)-(7) bekezdése írja elő az alábbiak szerint:
„(6) A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaitélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.
(7) A települési önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulása az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaitélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a társulást alkotó települési önkormányzatok mindegyike az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.”
A fenti rendelkezéseket 2013. július 1-től kell alkalmazni.
Az esélyegyenlőségi programokkal, illetve azok elkészítésének szakmai szempontjaival kapcsolatos további szabályozást a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet tartalmazza, illetve erre vonatkozóan a Türr István Képző és Kutató Intézethez lehet bővebb felvilágosításért fordulni.

- Az ügyfél abban az esetben jogosult támogatási kérelem beadására, amennyiben a mezőgazdasági tevékenységéből származó árbevétele az 50 % -ot nem érte el a 2011. és 2012. évben.

Egy támogatási időszakban egy ügyfél egy támogatási kérelmet nyújthat be, amely azonban több támogatási célterületre is irányulhat és különböző helyrajzi számú ingatlanon megvalósuló fejlesztést is tartalmazhat.

A támogatással érintett ingatlanok a támogatási kérelem benyújtásakor per- és igénymentesnek kell lennie. Ettől eltérően a támogatással érintett ingatlant az ügyfél nevére szóló elővásárlási jog, az önkormányzatot megillető visszavásárlási jog, a banki jelzáloghoz kapcsolódó vételi jog terhelheti.

7. A támogatás igénybevételének egyéb feltételei

A támogatási kérelem benyújtásának időpontjában a fejlesztéssel érintett szálláshely helyrajzi számához tartozó telek alapterületének nagysága új falusi szálláshely, egyéb szálláshely és telepített sátor tábor kialakítása esetén legalább 500 m², új gyermek- és ifjúsági tábor, turistaház kialakítása esetén legalább 2000 m² legyen.

A támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti falusi és egyéb szálláshely (1. és 2. célterület) esetén a támogatás igénybevételének feltétele, hogy

a) a fejlesztéssel – ideértve a bővítést és a felújítást is – kialakított szálláshely

aa) megfeleljen a 4. mellékletben meghatározott feltételeknek,

ab) legalább hat, legfeljebb tizenhat férőhellyel rendelkezzen,

ac) a saját használatú helyiségektől és lakrésztől elkülönüljön,

ad) összkomfortos legyen,

ae) területén ne működjön más típusú szálláshely kivéve a sátorozóhelyet, és

b) az ügyfél az *a)* pont szerinti szálláshelyre vonatkozóan – új szálláshely létesítése esetén legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig – a 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet alapján jogerős üzemeltetési engedéllyel rendelkezzen és

c) a 2. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti falusi szálláshely esetén legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig rendelkezni kell a Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége szerinti 4 napraforgós nemzeti tanúsító védjeggyel.

Felhívjuk a figyelmet, hogy több különböző ügyfél nem hozhat létre egy ingatlanon azonos típusú szálláshelyet.

A támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés *a)-d)* pontjai szerinti falusi és egyéb szálláshely esetén meglévő szálláshely fejlesztésére irányuló fejlesztésre a támogatási rendelet 13. § (1) bekezdésében hivatkozott támogatások valamelyike alapján támogatott berendezési tárgy, eszköz cseréjére nem igényelhető támogatás.

A támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott 3. célterületre irányuló fejlesztés esetén a 173/2003. (X. 28.) Korm. rendeletnek megfelelő, legalább harminc férőhelyes

a) legalább „B” kategóriájú gyermek- és ifjúsági tábor, vagy

b) legalább „B” kategóriájú gyermek- és ifjúsági táborban telepített sátor tábor, fejlesztése, kialakítása támogatható.

Ha a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott ifjúsági szálláshely célterületre irányuló fejlesztés új szálláshely létesítésére irányul, a 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet 14/C. § alapján kiállított hatósági igazolvány beszerzése szükséges az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig.

Ha az ügyfél a támogatási rendelet 8. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott szolgáltatások közül valamelyiket együttműködés keretében kívánja nyújtani, abban az esetben csak olyan a támogatási kérelemhez mellékelte együttműködési megállapodás alapján igazolt a támogatási rendelet 8. § (2) bekezdés szerinti szolgáltatás nyújtása, vagy ha az ügyfél a támogatási rendelet 1. melléklet 2. szakmai szempontjában meghatározott együttműködési megállapodást kíván benyújtani, abban az esetben csak olyan a támogatási kérelemhez mellékelte együttműködési megállapodás vehető figyelembe az értékelés során, amely tartalma alapján nem minősül beszállítói, vagy értékesítési szerződésnek, megállapodásnak és tartalmazza

- az együttműködő partnerek nevét, székhelyének címét és adószámát, természetes személy esetén adóazonosító jelét,
- az együttműködő partnerek hivatalos képviselőjének nevét,
- az együttműködés tárgyát, amely kapcsolódik a fejlesztési kívánt tevékenységhez,
- az együttműködés időtartamát, amely legalább a fenntartási időszak végéig szól,
- az egyes együttműködő partnerek vállalt kötelezettségeit, valamint
- az együttműködő partnerek cégszerű aláírását.

Az együttműködési megállapodás tekintetében felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az ügyfél együttműködési megállapodást nem, vagy nem az előző bekezdésben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelően nyújtja be, akkor az az értékelési szempontok körében nem vehető figyelembe.

8. A támogatás mértéke

Jelen támogatás alapján megítélt támogatásokra a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendeletet (a továbbiakban: 1998/2006/EK bizottsági rendelet) kell alkalmazni, tekintettel arra, hogy a 1998/2006/EK bizottsági rendeletben foglaltak alapján **jelen támogatás de minimis támogatásnak minősül.**

A támogatás mértéke, ha az ügyfél:

a) természetes személy, mikro-, kis- vagy középvállalkozás, települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önkormányzati társulás, egyházi jogi személy vagy nem közhasznú tevékenységet folytató nonprofit szervezet és

aa) a fejlesztést hátrányos helyzetű területen valósítja meg, az összes elszámolható kiadás 65%-a, vagy

ab) a fejlesztést nem hátrányos helyzetű területen valósítja meg, az összes elszámolható kiadás 60%-a;

b) nonprofit szervezet, és a beruházás az ügyfél közhasznú tevékenységének ellátásához köthető, az összes elszámolható kiadás 100%-a, de legfeljebb 35 000 000 forint.

A támogatás mértéke egyik fent felsorolt esetben sem lehet több, mint a LEADER HACS illetékességi területén a támogatási rendelet 7. sz. melléklete szerint igényelhető legmagasabb támogatási összeg.

A fenti b) pont alapján jogosult támogatást igényelni az az ügyfél, aki a támogatási kérelem benyújtásáig az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 33. §-a szerinti közhasznúsági nyilvántartásba veteti magát és tevékenységét ekként végzi.

A 4. célterület g) pontja szerinti szolgáltatás (borturizmus) esetén az igénybe vehető csekély összegű támogatás összege legfeljebb 20 000 000 forint;

Az egyéb elszámolható kiadások tekintetében, ha eltérő támogatási intenzitások kerülnek megállapításra, egységesen a legalacsonyabb intenzitást kell figyelembe venni.

Költségvetési szerv esetében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet 71. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján a támogatás számításának alapja az összes nettó elszámolható kiadás.

A jóváhagyott elszámolható kiadások mértéke és aránya nem haladhatja meg:

- a) a Gépkatalógusban szereplő gépek, berendezések esetében a Gépkatalógusban szereplő referenciaárát;
- b) az építési normagyűjteményben (a továbbiakban: ÉNGY) beazonosítható tételek vonatkozásában az elszámolható kiadás, ÉNGY szerinti referenciaárát.

A támogatás megállapításánál a támogatási rendelet 7. mellékletében megállapított, a LEADER HACS-ok illetékességi területére vonatkozó igényelhető legmagasabb támogatási keretösszeget kell figyelembe venni abban az esetben is, ha a LEADER HACS cím birtokosa változik.

9. Támogatható tevékenységek és elszámolható kiadások

A támogatási rendelet alkalmazásában elszámolható kiadásnak minősülnek az alábbiak:

- a) a Vhr. 30. §-ában foglaltaknak megfelelő építés, a fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó építési munka,
- b) az MVH által rendszeresített Árajánlatos tételbejelentő lapon igényelhető, a támogatási rendelet 3. mellékletében nem szereplő, a szálláshelyek, szolgáltatások működését szolgáló berendezési tárgyak, eszközök,
- c) horgászati célú fejlesztés, falusi szálláshely vagy egyéb szálláshely kialakítása esetén fa telepítése, a hazai fajták, különösen a tájfajták előnyben részesítésével;
- d) a szolgáltatás működtetéséhez szükséges minősítési eljárás díja,
- e) a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadás,
- f) a Vhr. 31. § (1) bekezdés c) pontjától eltérően eszközként elszámolható kiadás az ügyfél támogatható tevékenységét szolgáló szoftver licencek ellenértéke.

Kiadásként nem számolható el a támogatási rendelet 3. mellékletben meghatározott eszközök beszerzésének költsége.

Ha a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti célterületekhez kapcsolódó tevékenységeken kívül a támogatott tevékenységgel érintett épület, építmény vagy épületrész, építményrész más célt is szolgál, az elszámolható kiadásokat a támogatásból fejleszteni kívánt tevékenységgel érintett helyiségek hasznos alapterülete és a támogatásból fejleszteni kívánt

tevékenységgel nem érintett helyiségek hasznos alapterületének arányában kell megállapítani a támogatással érintett épületrészre, építményrészre.

10. Építési beruházás

A támogatás a Vhr. 30. §-ában foglaltaknak megfelelő, csak a gazdasági tevékenységgel érintett épülethez, épületrészhez, építményrészhez tartozó, a fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó építési munka, új épület, építmény kialakítására nyújtható. Építési beruházás esetén a 2013. november 25-én hatályos (2013_2 verzió) Építési Normagyűjtemény (továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó.

Amennyiben a kivitelezőjétől kapott részletes és tételes árajánlatában vagy költségvetésében olyan **építési tétel** is szerepel, amellyel azonosat **az ÉNGY NEM tartalmaz**, úgy a kérelméhez csatolnia kell **két különböző, egymástól független ajánlattevőtől származó**, az adott tételre vonatkozó, hasonló és egymással összehasonlítható műszaki tartalmú részletes **árajánlatot**. Az árajánlatok közül a magasabb árú tétel választását meg kell indokolni az erre rendszeresített formanyomtatványon, az építési C betétlapon.

11. Gépbeszerzés

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 8/2013. (I. 23.) IH közleményben foglaltaknak megfelelően a támogatási kérelem benyújtása során a **támogatási kérelem benyújtási időszak első napján hatályos Gépkatalógust** kell alkalmazni!

A Vhr. 29. § (1) bekezdés szerint a beszerezni kívánt eszköznek, illetve gépnek rendelkeznie kell a magyarországi forgalomba hozatalhoz szükséges engedélyekkel; a teljesítés időpontjában kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesítéséhez szükséges okiratokkal és a beszerezni kívánt eszköz, illetve gép gyártásától a támogatási kérelem benyújtásáig 2 évnél több nem telhet el.

A Vhr. 29. § (8) bekezdés szerint a támogatás a fejleszteni kívánt tevékenységéhez kötődő eszközök a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napját megelőző napon hatályos gépkatalógusban szereplő gépek beszerzésére nyújtható.

A Vhr. 27. § (1) bekezdés g) pontja szerint amennyiben **a beszerezni kívánt gépet, technológiai berendezést a hatályos Gépkatalógus NEM tartalmazza**, úgy az ügyfélnek kérelméhez csatolnia kell két különböző, egymástól független ajánlattevőtől származó, az adott tételre vonatkozó, hasonló műszaki tartalmú részletes árajánlatot. Az árajánlatok közötti választást minden esetben meg kell indokolni az erre rendszeresített formanyomtatványon, az Árajánlatos tétel bejelentő betétlapon.

12. Árajánlat

Ha a referenciaár az adott tétel esetében nem állapítható meg a Gépkatalógus vagy Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alapján, az ügyfél köteles legalább két árajánlatot csatolni az elszámolni kívánt kiadásokról. A két árajánlatnak hasonló és egymással összehasonlítható műszaki tartalommal kell rendelkeznie, és az ügyfél köteles indokolni a magasabb ár elfogadását.

Kiadás csak olyan árajánlat alapján jogosult támogatásra, amelyet e rendelet hatálybalépését megelőzően legfeljebb 30 nappal állítottak ki és tartalmazza a következőket:

- a) az ajánlatkérő nevét, címét és az ajánlattevő nevét, címét és adószámát, természetes személy esetén adóazonosító jelét,
- b) a kiadási tétel műszaki adatait, és típus jelöléssel rendelkező eszköz esetén legalább a konkrét típust,
- c) a kiadási tétel mennyiségét és mértékegységét,
- d) a kiadási tétel nettó összegét, a felszámított áfát és bruttó összegét, ha az az árajánlat további adataiból nem megállapítható,
- e) a kiadási tétel pénznemét, amennyiben az forinttól eltérő,
- f) az ajánlattevő aláírását,
- g) az árajánlat kiállításának dátumát.

Elektronikus árajánlat (webáruház, elektronikus levél) esetén az „ajánlattevő cégszerű aláírását” követelményt nem kell alkalmazni, azonban ha az árajánlattevő az ajánlatát elektronikus levélben adta, az elektronikus levél csatolmányainak is meg kell felelniük a többi követelménynek. Az elektronikus árajánlat akkor fogadható el, ha tartalmazza a webáruház honlap címét, illetve elektronikus levél esetén az árajánlattevő elektronikus levél címét is.

Az elektronikus árajánlat akkor fogadható el, ha tartalmazza a webáruház honlap címét, valamint azt az elektronikus levelet, amelynek csatolmányaként az árajánlat érkezett.

Az árajánlat nem származhat a területileg illetékes HACStól, valamint az ügyfél saját tulajdonában lévő vagy kapcsolt vállalkozásától, illetve olyan vállalkozástól, amelyben az ügyfél többségi tulajdoni hányaddal rendelkezik.

Az ajánlattevőnek a Cégbíróságnál vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál bejelentett tevékenysége tekintetében adott árajánlata fogadható el.

A Vhr. 28. § (1) bekezdése szerint a körülmények mesterséges megteremtésével kapcsolatos vizsgálat érdekében ellenőrizhető és a körülmények mesterséges megteremtésének minősíthető, ha a Vhr. 27. § (1) bekezdés g) pontjában hivatkozott, a kérelemben benyújtott árajánlatban szereplő kiadási tétel vonatkozásában az árajánlat adója az ajánlat kiállításakor

- a) nem jogosult azon tevékenység végzésére, amelyre vonatkozóan az árajánlatot kibocsátotta;
- b) a Vhr. 3. § 42. pontja szerinti kapcsolt vállalkozás viszonyban áll a kérelmet benyújtó ügyféllel.

Az árajánlatban szereplő árak a piaci árakhoz viszonyítva reálisnak kell lennie, amellyel kapcsolatban az MVH indokoltsági vizsgálatot végezhet. Az ellenőrzés eredményét az MVH érvényesíti a jóváhagyható támogatás alapját képező kiadás összegének meghatározásakor.

Amennyiben az árajánlat a támogatási rendeletben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek nem felel meg vagy az ajánlattevő olyan tevékenység tekintetében adott árajánlatot, amely a cégbíróságnál vagy az adóhatóságnál nem bejelentett tevékenysége, abban az esetben az elszámolni kívánt árajánlatos tételek vonatkozásában az ügyfél támogatásra nem jogosult.

13. Egyéb elszámolható kiadások

Támogatás vehető igénybe a Vhr. 31. § (1) bekezdésében meghatározott kiadásokra. A Vhr. 31. § (3) bekezdése szerint az egyéb elszámolható kiadás teljes összege nem lehet több mint a beruházás egyéb elszámolható kiadások nélkül számított, jóváhagyott kiadásainak 12%-a, de legfeljebb tízmillió forint.

14. A támogatási előleg igénybevétele

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtandó támogatási előlegfizetésről szóló 118/2012. (XI. 22.) VM rendelet alapján támogatási előleg egy kérelem vonatkozásában egyszeri alkalommal igénybe vehető. Az ügyfél által igényelt támogatási előleg mértéke a támogatási határozattal jóváhagyott támogatási összeg legfeljebb 30%-a lehet.

A támogatási előleg kifizetése iránti kérelmet az MVH által rendszeresített és az MVH honlapján közzétett formanyomtatványon lehet benyújtani az első kifizetési kérelem benyújtását megelőzően az MVH-hoz.

Az ügyfél legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg köteles a támogatási előleggel elszámolni. Az előleg elszámoltnak minősül, ha a kifizetési kérelem alapján az MVH által jóváhagyott támogatási összeg az elszámolni kívánt előleg összegét fedezi.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtható támogatási előleg igénybevételének részletes feltételeiről szóló közlemény a www.mvh.gov.hu oldalon elérhető. További információt az 56/2013. (III. 22.) MVH Közleménnyel módosított, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtható támogatási előleg igénybevételének részletes feltételeiről szóló 171/2012. (XI. 30.) számú MVH közlemény tartalmaz.

15. A támogatás igénybevételének további feltétele

A támogatásra jogosult ügyfeleknek a támogatási rendelet 15. §-a szerinti **kifizetési kérelmet** a Vhr. 16/B. §-a szerinti időszakokban elektronikus űrlapkitöltő szolgáltatás segítségével előállított elektronikus űrlapon, ügyfélkapun keresztül kell benyújtani. A kifizetési kérelmek benyújtásának módjáról az MVH külön közleményben rendelkezik.

II. A támogatási kérelem benyújtása

Támogatási kérelmet az MVH által rendszeresített, jelen közlemény mellékletét képező formanyomtatványokon postai úton kell benyújtani.

A benyújtás ideje:

A támogatási rendelet 11. § (1) bekezdése alapján támogatási kérelmet **2013. november 25-től 2013. december 20-ig** lehet benyújtani. Mindezek alapján a támogatási kérelmet **legkorábban 2013. november 25-én, legkésőbb december 20-án adhatja postára.**

A benyújtás helye:

A támogatási kérelmet a beruházás helye szerinti illetékes LEADER HACS levelezési címére kell elküldeni. (A LEADER HACS-ok munkaszervezeti irodáinak címe megtalálható a közlemény 19. mellékletében).

Amennyiben egy LEADER HACS címe visszavonásra kerül és új LEADER HACS címmel rendelkező szervezet nincs a korábbi LEADER HACS illetékességi területén, akkor a LEADER HACS illetékességi területén a támogatási kérelmet az MVH illetékes regionális kirendeltségéhez kell benyújtani. Amennyiben a LEADER HACS cím birtokosa változik, akkor is támogatási rendelet 7. mellékletben a LEADER HACS-ok illetékességi területére vonatkozó igényelhető legmagasabb támogatási keretösszeget kell figyelembe venni.

Az MVH regionális illetékességű megyei kirendeltségeinek címe megtalálható a www.mvh.gov.hu weboldalon, „AZ MVHról/Elérhetőségek” menüpont alatt.

A benyújtás napja a borítékon szereplő postai bélyegző dátuma. Javasoljuk, hogy a küldeményt tértivevénnyel adja fel.

A támogatási kérelmet és a csatolt mellékleket szkennelésre alkalmas formában (különálló laponként) kell benyújtani, ezért mellőzzék a lapok összefűzését, összekapcsolását.

A LEADER HACS kizárólag a kérelem benyújtására nyitva álló határidőben benyújtott és aláírt kérelmeket bírálja el, a jogszabályban rögzített benyújtási időszakon kívül, azt megelőzően vagy azt követően benyújtott kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül, végzéssel elutasítja.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az ügyfél az V. fejezetben felsorolt dokumentumok valamelyikét a kérelem benyújtására nyitva álló határidőn belül nem nyújtja be vagy hiányosan nyújtja be, hiánypótlásnak nincs helye, és amennyiben annak az MVH tv.-ben foglalt feltételei fennállnak, a kérelem érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasításra kerül. Ettől eltérően a kizárólag a pontozás alapját képező dokumentum benyújtásának elmulasztása pontszámvesztéssel jár, ezen dokumentumok esetében sincs helye hiánypótlásnak.

Egy ügyfél a támogatási kérelem benyújtási időszakban kizárólag egy támogatási kérelmet nyújthat be, kivéve, ha a korábban benyújtott támogatási kérelmét legkésőbb az újabb támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg visszavonja. Egy támogatási kérelem több támogatási célterületre is irányulhat.

A kérelem jelen közlemény mellékletét képző formanyomtatványai letölthetőek a www.mvh.gov.hu honlapról.

Javasoljuk, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően - kizárólag önellenőrzés céljából - töltsse ki jelen közlemény 21. számú mellékletét képező Önellenőrzési listát is!

Az Önellenőrzési lista kizárólag az ügyfelek saját felhasználására készült, a támogatási kérelem hiánytalan benyújtásának elősegítésére szolgál, **ezért azt a támogatási kérelemhez nem kell csatolni!**

III. A támogatási kérelmek elbírálása

A támogatási kérelmek bírálatát - MVH tv. 16. §-a, valamint 21. §-a alapján az MVH és a LEADER HACS között létrejött delegálási szerződés szerint - a beruházás helye szerint illetékes LEADER HACS a támogatási rendelet 1. mellékletében, a LEADER HACS területére megállapított pontozási rendszer és a támogatási rendelet 2. melléklet szerint végzett értékeléssel, továbbá a Törvény 32. § (1) bekezdés c) pontja szerinti rangsor állításával végzi. A támogatási kérelmek rangsorolása után a rendelkezésre álló, az Irányító Hatóság által LEADER HACS-onként megállapított keret alapján a Törvény 14. § (1) bekezdés ce) alpontja szerinti IH közleményben közzétett minimum pontszám ismeretében az MVH hozza meg a támogatási határozatot.

A támogatási rendelet 11. § (5) bekezdése alapján benyújtott támogatási kérelmet az MVH a támogatási rendelet 1. mellékletben lévő, a LEADER HACS illetékességi területére vonatkozó Értékelési táblázat, valamint a támogatási rendelet 2. melléklet szerinti üzleti terv vagy működtetési és fenntarthatósági terv táblázat alapján bírálja el.

A rangsorba állított kérelmek esetén a támogatás igénybevételéhez szükséges minimális ponthatárt a rendelkezésre álló forrás ismeretében, annak figyelembe vétele mellett az IH azon támogatási kérelem alapján határozza meg, amelynek vonatkozásában a támogatás nyújtására fordítható keretösszeg még teljességgel fedezi az adott kérelem és a rangsorban azt megelőző támogatási kérelmek összesített támogatási igényét. A minimális ponthatárt el nem érő támogatási kérelmek az MVH tv. 56. § (1) bekezdés b) pontja alapján forráshiány miatt kerülnek elutasításra.

Az MVH kizárólag a kérelem benyújtására nyitva álló időszakban benyújtott, érdemi vizsgálat nélküli elutasítási okot nem tartalmazó kérelmeket bírálja el érdemben. Az érdemi vizsgálat nélküli elutasítási okokat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló **2004. évi CXL. törvény** (a továbbiakban: Ket.) 30. §-a valamint az MVH tv. 56. § (2) bekezdésének rendelkezései tartalmazzák.

FIGYELEM! A támogatási rendelet a hiánypótlás lehetőségét kizárta, ezért célszerű alaposan tanulmányozni a Vhr.-t, a támogatási rendeletet, az MVH közleményt, annak mellékleteit, és kiemelt körültekintéssel kell eljárni a támogatási kérelem összeállítására és benyújtására során.

A támogatási rendelet 12. § (4) bekezdése értelmében ha az ügyfél a támogatási rendelet 12. § (1) és (3) bekezdésben meghatározott bármely dokumentumot a kérelem benyújtására nyitva álló határidőn belül nem nyújtja be vagy hiányosan nyújtja be, hiánypótlásnak nincs helye, és amennyiben annak az MVH tv.-ben foglalt feltételei fennállnak, a kérelem érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasításra kerül. Emellett az MVH eljárási törvény 41. § (9) bekezdése alapján jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a hiánypótlásra azon dokumentumok és adatok esetén, amelyek kizárólag a pontozás szempontjából veendő figyelembe, nincs lehetőség.

Mindezekon túl az MVH és az illetékes LEADER HACS a vonatkozó jogszabályokkal összhangban a kérelmek elbírálásához a támogatási rendeletben és a közleményben foglaltakon túl egyéb dokumentumokat is bekérhet. A hiánypótlás kizárásával nem érintett esetekben az eljárás során azonos tárgyra vonatkozóan hiánypótlásra egyszer van lehetőség, az erről szóló felszólítás kézhezvételétől számított, a hiánypótlásra felszólító végzésben az MVH által megadott határidőn (amely legfeljebb 30 nap lehet) belül. A hiánypótlásra nyitva

álló határidő az ügyfél kérelmére nem hosszabbítható meg, és amennyiben a hiánypótlást vagy a nyilatkozatát az ügyfél a hiánypótlásra vagy a nyilatkozattételre nyitva álló határidőn túl nyújtja be, azt a döntés meghozatalánál nem lehet figyelembe venni.

Az MVH a kérelmet elutasítja,

- ha az ügyfél a vonatkozó közösségi, illetve nemzeti jogszabályokban meghatározott bármely feltételt nem teljesíti,
- a megítélhető támogatási összeg nem éri el az 1 000 000 forintot,
- a rendelet 1. melléklete szerint meghatározott értékelési rendszerben elérhető maximum pontszám 50%-át nem éri el,
- az ügyfél a támogatás alapjára a támogatási kérelem benyújtásakor úgy szolgáltat adatot, hogy azt tervdokumentációval és a támogatási kérelem benyújtásakor hatályos ÉNGY szerint kitöltött betétlapokkal nem támasztja alá.

Az ügyfél nem köteles üzleti vagy működtetési és fenntarthatósági tervet benyújtani, amennyiben a támogatási kérelemben igényelt támogatási összeg nem éri el az 5 000 000 Ft-ot, így a támogatási kérelem elbírálása során az értékeléssel adott pontokat arányosan kell figyelembe venni. Amennyiben az ellenőrzést követően a kérelemre jóváhagyható támogatás nem éri el az 5 000 000 Ft-ot, úgy a benyújtott üzleti, illetve működtetési és fenntarthatósági tervet az MVH a pontozás során nem veszi figyelembe.

A benyújtott kérelem alapján részben helyt adó határozat meghozatalának akkor van helye, ha a kérelem támogatható része megfelel a jogcímrendelet által támogatott célterület feltételeinek, és az elutasítandó rész nem befolyásolja érdemben a fejleszteni kívánt tevékenységet és az intézkedés célját. Amennyiben a részben helyt adó támogatási határozattal megítélhető összes elszámolható kiadás összege nem éri el a támogatási kérelemben megadott, tervezett összes elszámolni kívánt kiadás 50%-át, a kérelmet el kell utasítani.

Az MVH az ügy érdemében született döntéséről – a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakot követő 3 hónapon belül, figyelembe véve azonban a Ket. 33. § (3) bekezdése, és az MVH tv. 56/A. § (1) bekezdése alapján az ügyintézési határidőbe be nem számító esetek időtartamát is - határozatban értesíti az ügyfelet.

IV. Az ügyfél kötelezettségei, ellenőrzések

1. Az ügyfél kötelezettségei

1.1. A beruházásra vonatkozó általános kötelezettségek

- A Vhr. 6. § (4) bekezdése szerint idegen nyelven kiállított dokumentum benyújtása esetén az ügyfélnek csatolnia kell a szakfordításról és tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet szerinti, szakfordítói, illetőleg tolmácsigazolvánnyal rendelkező személy által készített magyar nyelvű fordítást is.
- A Vhr. 11. § szerint az igénybevett támogatáshoz kapcsolódóan a monitoring rendszer működtetése céljából adatot kell szolgáltatni az erre rendszeresített nyomtatványon az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring

adatszolgáltatási rendjére vonatkozó részletes szabályokról szóló 18/2009. (III. 6.) FVM rendeletben foglaltak szerint.

- A Vhr. 20. § (1) bekezdése szerint az igénybe vett beruházási támogatás összegét kettős könyvvizetésre kötelezett ügyfeleknek tőketartalékba (lekötött tartalékba) kell helyezniük, nem kettős könyvvizetésre kötelezett ügyfeleknek az egyéb bevételek között kell elszámolniuk saját könyvelésükben.
- A Vhr. 20. § (2) bekezdése szerint az ügyfél a támogatási határozattal jóváhagyott művelettel összefüggő gazdasági eseményekről külön nyilvántartást, könyvvizelési kötelezettség esetén külön analitikus nyilvántartást köteles vezetni a kiadásai, valamint – ha a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabály ahhoz joghatást fűz – a bevételei vonatkozásában.
- A támogatással összefüggő ellenőrzés során kért eredeti dokumentumokat, igazoló okiratokat az ügyfél köteles beszerezni, megtekintésre átadni, valamint a fejlesztés helyének megtekintését biztosítani.
- A támogatott művelet kapcsán felmerült kiadások, illetve meghatározott esetben bevételek vonatkozásában, az ügyfélnek elkülönített nyilvántartásokat kell vezetnie, és ellenőrzés esetén bemutatnia. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti bizonylatoknak (számlák, számviteli bizonylatok, pénzügyi teljesítést igazoló bizonylatok, szerződések, megrendelések, szállító levelek, teljesítésigazolások, kifizetés igazolások, EK-megfeleléségi nyilatkozat, egyedi tárgyi eszköz nyilvántartási kartonok) az ügyfél nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.
- A támogatási rendelet 10. § (3) bekezdése szerint az ügyfél köteles az irányadó megvalósítási határidőig, azaz 2014. december 31-ig a Vhr. 20. § (4) bekezdése szerint a támogatási döntéssel jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 80 %-át teljesíteni. A Vhr. 35. § (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően valamennyi kifizetési határozattal jóváhagyott támogatás - amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy az annak során, a kapcsolódó ellenőrzések alapján jóváhagyható támogatás összegét is figyelembe véve - kumulált összegét 20%-kal csökkenteni kell, ha az ügyfél a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének 50%-át teljesíti, de nem éri el az összeg 80%-át. Amennyiben az ügyfél nem számol el az elszámolható kiadások legalább 50%-ával, akkor a Vhr. 35. § (1) bekezdése alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapítására kerül sor, továbbá az ügyfél a határozat jogerőre emelkedésének naptári évére és az azt követő naptári évre a 2007-2013-as időszakban az EMVA adott intézkedésére nem nyújthat be támogatási kérelmet, továbbá a már benyújtott, de jogerős döntéssel még el nem bírált támogatási kérelme elutasításra kerül.
- A Vhr. 23. § (1) bekezdés *b)* pontjától eltérően az üzemeltetési kötelezettség az utolsó kifizetési határozat jogerőre emelkedésétől számított öt évig áll fenn.

Amennyiben az ügyfél a beruházás tárgyát az üzemeltetési kötelezettség befejezéséig elidegeníti vagy bérbe adja, akkor vele szemben az MVH tv. 69. § (1) bekezdésének e)

pontja alapján intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapítására kerül sor, illetve a már kifizetett támogatás visszakövetelésének van helye.

- A Vhr. 25. § (3)-(4) bekezdései szerint felhívjuk a figyelmet, hogy a tájékoztatásra és a nyilvánosságra vonatkozó rendelkezések értelmében, a támogatással megvalósított beruházáson és eszközein az 1974/2006/EK rendelet VI. melléklet 3.1 valamint a 4. pontja szerinti szlogent és EU-logót, valamint az ÚMVP logóját fel kell tüntetnie. Az arculati elemek különböző tájékoztatási eszközökön történő megjelenítésének módját az IH a Vidékfejlesztési Minisztérium hivatalos honlapján és az MVH hivatalos honlapján közzéteszi. Az arculati elemeket a beruházás megkezdésekor, de legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtásáig fel kell tüntetni, amennyiben az ügyfél ezt elmulasztja, úgy akár a támogatási összeg 1%-ának megfelelő, de legfeljebb 500 000 forint mulasztási bírsággal sújtható. A jelen közlemény 5. számú mellékletét képező, az ÚMVP Irányító Hatóságának a Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében támogatásban részesült kedvezményezettek tájékoztatási és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségeiről szóló 97/2012. (VIII. 15.) IH közleménye tartalmazza a szükséges vonatkozó információkat. A közlemény elérhető a www.umvp.kormany.hu weboldalon.
- Felhívjuk a figyelmet, hogy a támogatási rendelet 5. § (8) bekezdése alapján közbeszerzés lefolytatása esetén a **közbeszerzés lefolytatására kötelezettek esetében sem hosszabbodnak meg a határidők a Vhr. 33. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, továbbá a Vhr. 12. § (4) bekezdése alapján a vis maior esemény igazolása esetén sem kérhető a határidő meghosszabbításra.**
- Közbeszerzési eljárás lefolytatása esetén az ügyfél Vhr. 33. § (1) bekezdése alapján amellet, hogy az eljárást megindító felhívás, illetve közlemény „az aktába rendelt hivatkozási szám” rovatában hivatkozási számként fel kell tüntetni az ügyfél ügyfél-azonosító számát, köteles
  - a) az eljárást megindító, illetve módosító felhívást, illetve hirdetményt az annak megküldését, illetve megjelenését bizonyító dokumentumokkal,
  - b) az eredményről szóló tájékoztató(ka)t, illetve - ha a Kbt. az eljárásra nem írja elő az eredményről szóló tájékoztató közzétételét - az írásbeli összegezést az annak megküldését bizonyító dokumentumokkal,
  - c) a szerződésmódosításról szóló hirdetményt,
  - d) a szerződés teljesítéséről szóló hirdetményt,annak megjelenését - eljárást indító hirdetmény közvetlen megküldése esetében a megküldést - követő öt napon belül az MVH részére benyújtani.
- A támogatással összefüggő ellenőrzés során a megvalósított beruházást, a kapcsolódó eredeti dokumentumokat, igazoló okiratokat az ügyfél köteles bemutatni, megtekintésre átadni, valamint a fejlesztés helyének megtekintését biztosítani.
- Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az ügyfél az intézkedés céljának megvalósulásával kapcsolatos vizsgálatot vagy ellenőrzést akadályozza, illetve adatszolgáltatási kötelezettségét megszegi, akkor az a támogatásban való jogosulatlan részvétel megállapítását vonhatja maga után.
- A Vhr. 25. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően az ügyfél a támogatott műveletet 2014. december 31-ig köteles megvalósítani.

- A Vhr. 24. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően az ügyfél a helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozat közlésétől számított hat hónapon belül köteles a támogatási határozatban jóváhagyott, egyéb elszámolható kiadásnak nem minősülő nettó elszámolható kiadások legalább 10%-ára vonatkozóan kifizetési kérelmet benyújtani.
- Egy ügyfél ugyanazon jóváhagyó támogatási határozat alapján az első kifizetési kérelem benyújtását követően három havonta nyújthat be kifizetési kérelmeket a kifizetési kérelmek benyújtására nyitva álló időszakon belül. Az egyes kérelmekben – az utolsó kifizetési kérelem kivételével – legalább a támogatási határozatban jóváhagyott támogatási összeg 10%-ával kell elszámolni.
- Az utolsó kifizetési kérelmet a művelet megvalósulását követő 6 hónapon belül, vagy ha az ügyfél a műveletet a támogatási határozat jogerőre emelkedése előtt megkezdte, akkor a támogatási határozat jogerőre emelkedését követő 6 hónapon belül, de legkésőbb 2015. január 31-ig be kell nyújtani.
- A benyújtott támogatási kérelmek vonatkozásában a Vhr. 7. § (1) bekezdés *b*) pontját nem kell alkalmazni, vagyis a támogatási kérelem benyújtásának nem feltétele, hogy az igénylő a jelen támogatással érintett beruházások esetén a számviteli jogszabályok szerint számított, az adott gazdálkodó szervezetre vonatkozó jogszabályban előírt legkisebb jegyzett tőkének megfelelő mértékű saját tőkével rendelkezzen.

1.2. Építési beruházások esetén fennálló kötelezettségek

- A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti bizonylatoknak (számlák, számviteli bizonylatok, pénzügyi teljesítést igazoló bizonylatok, szerződések, megrendelések, szállító levelek, teljesítés igazolások, kifizetés igazolások, minőségi tanúsítványok, biztosítási kötvények, egyedi tárgyi eszköz nyilvántartási kartonok, építési napló) az ügyfél nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.
- A Vhr. 30. § (7) bekezdés szerint **építéssel járó beruházások esetén építési műszaki ellenőr alkalmazása és építési napló vezetése akkor is kötelező – az alábbiakban részletezett kivételt képező speciális eseten kívül -, ha a beruházás nem építési engedélyköteles.** Kivételt képez ezen szabály alól az 1 500 000 forint jóváhagyott elszámolható kiadási összeget nem meghaladó nem építési engedély köteles építési beruházás, amely esetén műszaki ellenőr alkalmazását az MVH felé nem kell igazolni.
- Amennyiben az építési napló nem tartalmazza a támogatás felhasználásának jogszerűsége megállapításához szükséges adatokat, az MVH a felmérési napló benyújtására hívhatja fel az ügyfelet. **Ezen kötelezettségek utólagosan nem pótolhatók**, a kötelezettség elmulasztásának megállapítása a támogatási jogosultság megszüntetését, továbbá a már kifizetett támogatás büntetőkamattal történő visszakövetelését vonja maga után.
- Az építési beruházásokhoz tartozó követelményekről, a helyszíni ellenőrzések során feltárt hibákról, tapasztalatokról szóló tájékoztatás az MVH honlapján (www.mvh.gov.hu) a Támogatások/EMVA fülön, valamint a Kiemelt linkek között

található. („Tájékoztató az építési beruházásokhoz tartozó követelményekről”, és „Tájékoztató az építési beruházások ellenőrzési tapasztalatairól” címen)

- A Vhr. 17.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján a művelet - a 25. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével - a támogatási kérelem benyújtását követően az ügyfél saját felelősségére kezdhető meg. Amennyiben az ügyfél a kérelem benyújtását megelőzően megkezdte a beruházást, és a kérelem alapján indult eljárás során megállapításra kerül, hogy a kérelem benyújtását megelőzően a beruházás megkezdődött, akkor az a kérelem elutasítását vonja maga után. Amennyiben a fentiek a kifizetési kérelem alapján indult eljárás során kerülnek megállapításra, úgy az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályait kell alkalmazni.
- Felújítással, korszerűsítéssel járó beruházás a Vhr. 25. § (1) bekezdése alapján a támogatási kérelem befogadásáról szóló végzés kézhezvételét megelőzően az előzetes helyszíni szemlét követően az ügyfél saját felelősségére kezdhető meg. Amennyiben az ügyfél a helyszíni szemlét megelőzően megkezdte a beruházást, vagy ha jogszabály úgy rendelkezik, hogy a beruházás a támogatási kérelem befogadását megelőzően nem kezdhető meg, és a támogatási kérelem alapján indult eljárás során megállapításra kerül, hogy a szemlét vagy a támogatási kérelem befogadását megelőzően a beruházás megkezdődött, akkor az a támogatási kérelem érintett pontozási szint vonatkozásában történő elutasítását vonja maga után. Amennyiben a fentiek a kifizetési kérelem alapján indult eljárás során kerülnek megállapításra, úgy a támogatás érintett pontozási szintjére vonatkozóan az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályait kell alkalmazni.
- Amennyiben az ügyfél a támogatási kérelemhez nem csatolta, úgy legkésőbb az első kifizetési kérelemhez mellékelni kell a támogatási rendelet 12. § (3) bekezdés a) pontja szerinti, az ügyfél nevére szóló jogerős és végrehajthatóan hatályos építési engedélyt, a hozzá jóváhagyott engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki dokumentációval együtt.

1.3. Gépbeszerzés esetén fennálló kötelezettségek

A Vhr. 29. § (1) bekezdés szerint gépberuházás esetén kizárólag olyan első üzembe helyezésű gépek, technológiai berendezések beszerzése és beépítése támogatható:

- amelyek szerepelnek a hatályos, IH által közzétett gépkatalógusban;
- amelyek beletartoznak az adott jogcím vonatkozásában támogathatónak minősített gépcsoportba;
- amelyekhez kapcsolódóan az ügyfél rendelkezik a teljesítés időpontjában kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesítéséhez szükséges okiratokkal;
- rendelkeznek a magyarországi forgalomba hozatalhoz szükséges engedéllyel;
- amelyeknek gyártásától a kérelem benyújtásáig 2 évnél több nem telt el.

A Vhr. 29. § (11) bekezdés szerint a támogatási kérelem módosítására a gép, technológiai berendezés tekintetében az ügyfélnek a kifizetési kérelem benyújtásakor van lehetősége. Kizárólag a támogatási határozatban szereplő gépekkel, technológiai berendezésekkel

egyenértékű gépek, technológiai berendezések beszerzése támogatható a kifizetési kérelem elbírálása során. Egyenértékűnek kell tekinteni azt a gépet, technológiai berendezést, amely:

- szerepel a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napján hatályos gépkatalógusban, és beletartozik az adott jogcím vonatkozásában támogathatónak minősített gépcsoportba,
- az élelmiszeripari gépek és technológiai berendezések katalógusát kivéve korszerűségi mutatója azonos vagy magasabb, mint a támogatási határozatban szereplő gép korszerűségi mutatója.

1.4. Jogcím-specifikus kötelezettségek

- A Vhr 23. § (1) bekezdés b) pontjától eltérően az üzemeltetési kötelezettség az utolsó kifizetési kérelem benyújtásától számított öt évig tart.
- Az ügyfélnek az üzemeltetési kötelezettség idejére rendelkezni kell a támogatással megvalósuló létesítmény üzemeltetésének lehetőségét biztosító kizárólagos joggal, kivéve, ha a beruházás közmű-csatlakozás létesítésére irányul.

Az ügyfél köteles az üzemeltetési kötelezettség alatt:

- a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott 1-3. célterületekre irányuló fejlesztés esetén a vendégeknek az étkeztetés, a szabadidős sport vagy rekreációs szolgáltatás, a vezetett túrázási lehetőség és a természeti, gasztronómiai vagy kulturális értékek megismertetése, bemutatása közül legalább kétféle szolgáltatást nyújtani, amelyből az egyik más szolgáltatóval történő megállapodás alapján is nyújtható, Amennyiben az ügyfél a vállalat részben együttműködés keretében kívánja teljesíteni, abban az esetben a támogatási rendelet 10. § (1) bekezdésben meghatározott formai és tartalmi feltételeknek megfelelő együttműködési megállapodást köteles benyújtani. (Felhívjuk a figyelmet, hogy ezen vállalatokról az ügyfélnek a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában kell nyilatkoznia. Amennyiben az ügyfél a kötelező szolgáltatások vállalásáról nem nyilatkozik, a támogatási kérelem elutasításra kerül!)
- az előző pont szerinti szolgáltatásokról nyilvántartást vezetni, amely tartalmazza legalább a nyújtott szolgáltatás megnevezését, a vendég szolgáltatáson való részvételének időpontját és időtartamát, valamint a szolgáltatást igénybevevő vendég nevét és aláírását,
- a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés d) pont da) alpontjában meghatározott agroturisztikai szolgáltató tevékenység célterületre irányuló fejlesztés esetén az agroturisztikai szolgáltató tevékenységek valamelyikét végezni,
- a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés d) pont db) alpontjában meghatározott lovas turisztikai szolgáltatások célterületekre irányuló fejlesztés esetén a Magyar Lovas Turisztikai Szövetség szerinti legalább három patkós minősítésű lovas szolgáltatást végezni, és a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal által a nyilvántartásba vételről kiadott igazolással rendelkezni,

- a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés d) pont dc) alpontjában meghatározott vadászturizmus célterületre irányuló fejlesztés esetében vadászati jogosultsággal rendelkezni,
- tagságot fenntartani turisztikai szakmai szervezetben vagy olyan szervezetben, amely szorosan kapcsolódik a tervezett fejlesztendő tevékenységekhez és csatlakozni annak minősítési vagy promóciós rendszeréhez (területi, regionális, országos egyesülethez, szövetséghez, turisztikai termék, vagy nemzetközi, vagy nemzeti védjegy vagy minősítési rendszerhez);
- az 1. és 2. célterületre vonatkozóan a 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet alapján kiadott üzemeltetési engedéllyel rendelkezni,
- az 1. célterületre vonatkozóan célterületre irányuló fejlesztés esetén legalább a Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége szerinti négy napraforgós minősítésű szállásszolgáltatást végezni,
- a 3. célterületre vonatkozóan a 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet alapján minősítéssel és a jegyző által kiadott hatósági igazolvánnyal rendelkezni.
- Az üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt a beruházás tárgya - kivéve a jóváhagyott kötelezettség átvállalás esetét - **nem idegeníthető el és nem adható bérbe**, de jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén az MVH által rendszeresített formanyomtatványon történő bejelentést követően - a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve - saját forrásból lecserélhető
  1. azonos rendeltetésű, azonos vagy magasabb műszaki tartalommal rendelkező tárgyi eszközre, és
  2. gépberuházás esetén olyan gépre, technológiai berendezésre, mely szerepel a cserére irányuló kérelem benyújtásakor hatályos gépkatalógusban, beletartozik az adott jogcím vonatkozásában támogathatónak minősített gépcsoportba, a támogatási határozatban szereplő géppel azonos gépváltozathoz tartozik, és korszerűségi mutatója azonos vagy magasabb, mint a támogatási határozatban szereplő gép korszerűségi mutatója;
- A támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés d) pont *de)-df)* alpontjához kapcsolódó fejlesztések esetében nem minősül Vhr. 23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti bérbeadásnak, ha a fejlesztés tárgyát képező eszköz turisztikai szolgáltatás keretében alkalmasszerűen bérelhető.
- A művelet megvalósításának évét követő évtől az üzemeltetési a kötelezettség megszűnéséig tartani kell a támogatási kérelem értékelését befolyásoló, a pénzügyi tervben vállalt mutató értékeket.

Az ügyfél további kötelezettségeit a kapcsolódó jogszabályok tartalmazzák.

1.5. A kérelem módosításával, illetve egyéb módosításokkal kapcsolatos jogok és kötelezettségek

- Felhívjuk a figyelmet, hogy a támogatási kérelem módosítására a támogatási alap és támogatási összeg tekintetében a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napját követően nincs lehetőség.

- **A beruházás megvalósításának helye a támogatási kérelem benyújtási időszakot követően kizárólag az alábbi feltételek együttes fennállása esetén módosítható:**

1) bírósági vagy közigazgatási határozattal igazoltan, az ügyfélnek fel nem róható okból a beruházás a kérelemben megjelölt helyen nem megvalósítható, vagy nem folytatható;

2) az ügyfél az üzemeltetési kötelezettség idejére rendelkezik a támogatással megvalósuló létesítmény üzemeltetésének lehetőségét biztosító kizárólagos joggal (engedélyek, hozzájáruló nyilatkozatok);

3) a beruházással érintett ingatlan a megvalósítási hely módosítására irányuló kérelem benyújtásakor per- és igénymentes. A Vhr. 23. § (1) bekezdésének e) pontja szerint ettől eltérően a támogatással érintett ingatlant elővásárlási jog, az önkormányzatokat megillető visszavásárlási jog, a banki jelzálogjoghoz kapcsolódó vételi jog terhelheti;

4) A beruházás új helyére megállapítható támogatás összege és mértéke az új megvalósítási hely területi besorolásának a támogatási kérelem vagy a támogatási határozat módosítása iránti kérelemben foglaltaktól való eltérése folytán nem növekedhet;

5) az eredeti támogatási kérelem alapján elért pontszám legalább a megvalósítási hely területi besorolása alapján kapott pontszámmal meghaladja az IH által meghatározott minimális pontszámot, kivéve ha az eredeti megvalósítási hely és az új megvalósítási hely is hátrányos helyzetű területre esik.

Mentesül az ügyfél a fenti felsorolás 1) pontjában nevesített feltétel alól, ha a beruházását az eredetileg megjelölt helyett más megvalósítási helyen kívánja megvalósítani, és erre vonatkozó – egy alkalommal benyújtható – kérelmét legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak lejártát megelőző hatvanadik napig előterjeszti. A beruházás megvalósítását az ügyfél kizárólag a saját felelősségére kezdheti meg az MVH által hozott, a megvalósítási hely módosítása iránti kérelemnek helyt adó határozat kézhezvételét megelőzően.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a megvalósítási hely módosítására irányuló kérelem benyújtásának esetén is fennáll a támogatási határozat kézhezvételétől számított 6 hónapon belüli kifizetési kérelem benyújtásának kötelezettsége. A módosító kérelem benyújtása semmilyen esetben nem hosszabbítja meg az első kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszakot!

- A Vhr. 30. § (6) bekezdése alapján, ha a támogatási határozatban több kiadási tétel szerepel, a kifizetési kérelemben szereplő azonos kiadási tételéhez tartozó elszámolható kiadás összege a támogatási határozatban megállapított kiadási tétel összegét legfeljebb húsz százalékos mértékben meghaladhatja, de az adott építésre jóváhagyott kiadások összege emiatt nem növekedhet.
- A Vhr. 30. § (9) bekezdése alapján építési beruházás esetén a támogatási kérelem eredeti műszaki tartalma a hatóság kötelező előírásának teljesítése érdekében módosítható, a Vhr-ben foglalt feltételek figyelembe vételével.

Az ügyfél önkéntes elhatározásából a műszaki tartalom az első kifizetési kérelem benyújtását megelőzően, az ügyfél által legkésőbb a kifizetési kérelem benyújtásának napját megelőző harmincadik napig benyújtott, műszaki ellenőri véleménnyel alátámasztott kérelmére, - a támogatási kérelemben szereplő támogatási egység műszaki tartalmának negatív irányba való módosulása nélkül – egy alkalommal módosítható. Amennyiben a kifizetési kérelem benyújtásáig a módosítási kérelemre hozott döntés közzé nem történt meg, az ügyfél a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2011. január 27-i 65/2011/EU bizottsági rendelet 30. cikk 1. pont szerinti szankció alól mentesül.

A Vhr. 30. § (9) bekezdés a) pontja szerinti módosítás (műszaki tartalom-módosítás) keretében az ügyfél új munkanemet vehet fel.

A támogatási határozattal jóváhagyott munkanemen belüli más építési tétel megvalósítása önmagában nem minősül a műszaki tartalom megváltoztatásának, továbbá új munkanem felvételére oly módon, hogy az az eddigiekkel ellentétben ne minősüljön műszaki tartalom változásának, abban az esetben van lehetőség, amennyiben a módosított építési tétel révén létrejött beruházási elem épületszerkezeti funkciója, használati módja, helye és mérete a támogatási határozattal jóváhagyott műszaki dokumentációhoz képest nem változik, és azt az építőipari kivitelezési tevékenység műszaki ellenőre az MVH által rendszeresített formanyomtatványon tett nyilatkozatával minden módosított tételre kiterjedően igazolja. Ezen módosítást elegendő a módosított tételek elszámolását tartalmazó kifizetési kérelemben érvényesíteni.

- A kifizetési kérelemre indult eljárás során a támogatási kérelem benyújtási időszak első napján hatályos Gépkatalógust kell alkalmazni.
- A támogatási határozattal jóváhagyott gép/technológiai berendezés tekintetében az ügyfél módosítást a kifizetési kérelem benyújtásakor eszközölhet úgy, hogy a ténylegesen megvásárolt gép/technológiai berendezés Gépkatalógus szerinti 8 jegyű gépkódját kell feltüntetnie a kifizetési kérelem benyújtásához rendszeresített elektronikus űrlap vonatkozó részén, és nem a támogatási határozatban jóváhagyott gép azonosítóját. Változás a korábbi gyakorlathoz képest, hogy a támogatási kérelem módosítása esetében, ha a támogatási kérelem benyújtásakor egyébként alkalmazandó Gépkatalógus nem tartalmazza az adott gépet, akkor az első olyan, ezt követően hatályos és az adott jogcím vonatkozásában alkalmazandó Gépkatalógust kell figyelembe venni, amelyben az adott gép szerepelt. Az adott jogcím vonatkozásában alkalmazandó Gépkatalógusnak minősül a jogcím érintett támogatási kérelem benyújtási időszaka vonatkozásában megnyílt kifizetési kérelem benyújtási időszakok során hatályos valamennyi Gépkatalógus. A módosításra a Vhr. 29. § (11)-(13) bekezdéseinek előírásai az irányadóak.

A Gépkatalógus a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal honlapján (www.mvh.gov.hu) az Alkalmazások menüpont alatt a Gépkatalógus alkalmazáson keresztül érhető el, ahol a jogcím kiválasztásával az adott jogcím vonatkozásában hatályos Gépkatalógusok kerülnek megjelenítésre. Az alkalmazás használatához a Mozilla Firefox böngésző használata szükséges.

- Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Vhr. 29. § (14) bekezdése alapján a Vhr. 29. § (11) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazása során az adott kiadási tételazonosítóhoz elszámolni kívánt tételek mennyisége nem térhet el a támogatási határozatban ugyanezen kiadási tételazonosítóhoz jóváhagyott mennyiségtől. Tehát egy gépet csak egy gépre lehet módosítani; nincs arra lehetőség, hogy a támogatási határozatban szereplő különböző gépkódú gépek (több kiadási tétel) helyett „összevonva” egy gépet kérjen a kifizetési kérelemben, illetve arra, hogy a támogatási határozatban szereplő egy gép helyett több gépet kérjen még akkor sem, ha egyébként megfelel a gépmódosítás fentiekben részletezett feltételeinek! FIGYELEM! Nem felel meg az egyenértékűség feltételének az a gépmódosítás, amikor a gép megnevezése, rendeltetése ugyan megegyezik a támogatási határozatban jóváhagyott gépével, de attól eltérő a gépkód első négy számjegye, amely a gépváltozat azonosítására szolgál. Ebben az esetben az adott gépbeszerzés tekintetében a kifizetési kérelem elutasításra kerül, mivel nem egyenértékű gépmódosításhoz kapcsolódóan támogatás nem folyósítható.
- A Vhr. 28. § (3) bekezdésétől eltérően a támogatási határozattal jóváhagyott árajánlatos tétel (gép, eszköz, berendezés, szolgáltatás) helyett más árajánlatos tétel beszerzésére akkor van lehetőség, ha az árajánlatos tételek funkciójukat tekintve egymással helyettesíthetőek, és az új árajánlatos tétel ugyanazt a célt szolgálja a műveleten belül, mint a lecserélni kívánt tétel. A támogatás az árajánlatos tétel módosításának jóváhagyását követően sem haladhatja meg a lecserélni kívánt árajánlatos tétel vonatkozásában a támogatási határozatban jóváhagyott összeget.
- Az árajánlatos tételek módosulása esetén a kifizetési kérelemhez csatolni kell legalább kettő darab, a támogatási rendelet 9. § (4)-(9) bekezdésének megfelelő, legfeljebb 30 nappal a módosítási kérelem benyújtása előtt kiállított, a teljesítéskor érvényes árajánlatot, és az ügyfélnek meg kell indokolnia, hogy a két árajánlat közül melyiket választja.
- A módosítási kérelem elbírálására nyitva álló ügyintézési határidőt a kérelem benyújtásától kell számítani.

1.6. Jogkövetkezmények

- Az üzemeltetési kötelezettség végéig a támogatási döntés alapját képező vállalt foglalkoztatott létszámot meg kell tartani. Ha az ügyfél a támogatási kérelemben vállalt átlagos foglalkoztatotti létszámnál kevesebb főt foglalkoztat az üzemeltetési kötelezettség harmadik évétől kezdődően, köteles - hiányzó foglalkoztatottanként egyszer – a kifizetési kérelmek alapján jóváhagyott támogatási összeg 1%-ának megfelelő összeg, de legalább 300 000 forint visszafizetésére.
- A pontozási szempontok tekintetében vállalt kötelezettség nem teljesítése esetén, amennyiben a nem teljesítés pontszámvesztést eredményezne, az ügyfél szempontként a jóváhagyott támogatási összeg 1%-ának megfelelő összeget köteles visszafizetni.
- Amennyiben az ügyfél a 10. § (3) bekezdésében foglaltaknak nem tesz eleget, de az első kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló határidőben nyújtott be kifizetési kérelmet, amellyel a támogatási határozatban jóváhagyott támogatási összeg egy

részével elszámolt, akkor a Vhr. 35. § (9) bekezdése alkalmazásának van helye azzal, hogy a kizárásra vonatkozó szabályokat ezen ügyfél esetében nem kell alkalmazni.

- Amennyiben az ügyfél a 10. § (4) bekezdésében foglaltaknak nem tesz eleget, úgy a Vhr. 35. § (9) bekezdése alkalmazásának van helye.

1.7. A kérelem visszavonásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek és a lemondás

• Visszavonás

A Ket. 34. § (4) bekezdésében foglaltak szerint az ügyfél az eljárás megindítására irányuló kérelmét a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig visszavonhatja.

Tekintettel arra, hogy a támogatási kérelem benyújtását követően annak módosítására, illetve a hiánypótlásra nincs lehetőség, a támogatási kérelem benyújtási időszakban a korábban már benyújtott kérelem helyett új kérelmet nyújtható be elektronikus úton a korábbi kérelem visszavonásával egyidejűleg. Ebben az esetben a benyújtás dátuma az új kérelem benyújtásának dátuma lesz. A támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak lezárultát követően visszavonás csak postai úton nyújtható be a Hivatalhoz. Az eljárás megindítására irányuló kérelem mellett az ügyfél által benyújtott egyéb kérelmek is visszavonhatóak. A visszavonást ugyanakkor MVH tv. 43. §-a oly módon korlátozza, hogy az ügyfél az ellenőrzésről való tudomásszerzést követően az ellenőrzés alá vont intézkedésre - a vizsgált időszakra és az ellenőrzés tárgyára - vonatkozóan kérelmét nem módosíthatja vagy vonhatja vissza. Ezt követően viszont, amennyiben az MVH által folytatott helyszíni, valamint adminisztratív ellenőrzés nem tár fel szabálytalanságot, úgy az ügyfél - közvetlenül alkalmazandó közösségi aktus eltérő rendelkezése hiányában - a helyszíni ellenőrzésről készült, lezárt jegyzőkönyv kézhezvételét követően kérelmét a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig részben vagy egészben visszavonhatja.

Amennyiben az ügyfél részére az adott kérelem tárgyában hozott döntés már kipostázásra vagy közlésre került, még lehetőség van annak a visszavonására, de kizárólag a döntés jogerőre emelkedését megelőzően tett visszavonó nyilatkozattal. Felhívjuk ugyanakkor a figyelmet, hogy a kérelem tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedését követően a kérelem visszavonására nincs lehetőség! A Ket. 31. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás kérelemre indult és az ügyfél kérelmét visszavonta, kivéve ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és nem mindegyikük vonta vissza kérelmét.

• Lemondás

Az ügyfél az első kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló határidőig, vagy ha az első kifizetési kérelmét határidőben benyújtotta, akkor 2014. december 31. napjáig benyújtott, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, visszavonhatatlan nyilatkozatában vállalhatja, hogy az intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogkövetkezményeinek alkalmazása mellett a támogatás egészéről **lemond**.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az első kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló határidőt követően (a helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozat közlésétől számított hat hónap), illetve az első kifizetési kérelem benyújtására vonatkozó feltételek teljesítése esetén

2014. december 31-ét követően benyújtott lemondás nem fogadható el, és az ügyféllel szemben a támogatási rendelet 16. § (3) és (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásának van helye.

Amennyiben az ügyfél folyamatban lévő ügy során olyan intézkedésben vagy intézkedéscsoportban való részvétel iránti kérelmét vonja vissza, amelyben a visszavonásra irányuló kérelme előterjesztéséig a támogatás vagy annak egy részének folyósítása megtörtént, azaz a **támogatásról lemond**, úgy a már folyósított támogatásra az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályait kell alkalmazni.

2. Ellenőrzések

Az MVH a támogatási kérelmeket adminisztratív úton teljes körűen ellenőrzi, és jogosult helyszíni ellenőrzés keretében is vizsgálatot folytatni.

A támogatással összefüggő ellenőrzés során kért eredeti dokumentumokat, igazoló okiratokat az ügyfél köteles beszerezni, megtekintésre átadni, valamint a beruházás megtekintését biztosítani.

V. Közlemény kapcsolódó mellékletei és a benyújtandó dokumentumok listája

Azonosító	Elnevezés	Iratazonosító	Benyújtás módja	Benyújtás formája	Melléklet száma
a)	Támogatási kérelem – Főlap*	D2405-03 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	1.
b)	Támogatási kérelem - Építési A betétlap*	D0003-04 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	2.
c)	Támogatási kérelem - Építési B betétlap*	D0004-04 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	3.
d)	Támogatási kérelem - Építési C betétlap*	D0040-03 formanyomtatvány	árajánlatos építési tétel benyújtásakor kötelező	eredeti	4.
e)	Támogatási kérelem - Gép betétlap	D0001-04 formanyomtatvány	gép beszerzéskor kötelező	eredeti	5.
f)	Árajánlatos tétel bejelentő lap*	D0075-04 formanyomtatvány	árajánlatos tétel beszerzéskor kötelező	eredeti	6.
g)	Pénzügyi terv*	D2402-03 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	7.
h)	Működtetési és fenntarthatósági terv*		5 000 000 forintot vagy azt meghaladó kérelmezett támogatási összeg felett kötelező	eredeti	8.
i)	Üzleti terv*		5 000 000 forintot vagy azt meghaladó kérelmezett támogatási összeg felett kötelező	eredeti	9.
j)	Nyilatkozat összeférhetetlenség fennállásáról a 2007. évi CLXXXI. törvény alapján természetes személy ügyfél esetén	D0079-01 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	10.
k)	Nyilatkozat összeférhetetlenség fennállásáról a 2007. évi CLXXXI. törvény alapján szervezet ügyfél esetén	D0080-01 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	11.
l)	Nyilatkozat közbeszerzési kötelezettségről	D0078-03 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	12.
m)	Közzétételi kérelem	D9901-01 formanyomtatvány	kötelező	eredeti	13.
n)	Kitöltési útmutató		nem benyújtandó		16.

o)	Helyi Akciócsoportok címlista		nem benyújtandó		19.
q)	Tájékoztató támogatási adatok nyilvánosságra hozataláról		nem benyújtandó		20.
r)	Önellenőrzési lista		nem benyújtandó		21.
s)	a Vhr. 6. § (4) bekezdése szerint idegen nyelven kiállított dokumentum benyújtása esetén a szakfordításról és tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet szerinti, szakfordítói, illetőleg tolmácsigazolvánnyal rendelkező személy által készített magyar nyelvű fordítás		idegen nyelven kiállított dokumentum benyújtása esetén kötelező	(másolat)	
t)	legalább két, hasonló műszaki tartalommal rendelkező árajánlat, amennyiben a referenciaár a támogatási rendeletben foglaltak alapján nem állapítható meg, valamint az ezek közül elfogadni kívánt árajánlat választásának indoklása*		árajánlatos tételek benyújtásakor kötelező	(másolat)	
u)	írásbeli nyilatkozat, amennyiben természetes személy ügyfél hozzájárul, hogy a lakcímet igazoló hatósági igazolvány alapján kerüljön megállapításra a támogatásra jogosultság fennállása, valamint a lakcímet igazoló hatósági igazolvány másolata			eredeti	
	JOGCÍMSPECIFIKUS egyéb benyújtandó dokumentumok		(amennyiben azok az ügyfél beruházása szempontjából relevánsak)		
v)	Önkormányzat vagy önkormányzati társulás ügyfél esetén az érintett önkormányzat képviselőtestületének vagy a társulási tanácsnak a beruházás megvalósításáról szóló, a támogatási kérelem alapjául szolgáló jogszabály és annak a célterületet meghatározó rendelkezésének megjelölése, valamint a fejlesztéssel érintett ingatlan helyrajzi számát tartalmazó határozat kivonata*		Önkormányzat vagy önkormányzati társulás ügyfél esetén kötelező	(hiteles másolat)	
w)	ha a települési önkormányzat képviselőtestületében a képviselőtestület hivatala jár el - a képviselőtestület felhatalmazást adó határozatának kivonata*		Önkormányzat vagy önkormányzati társulás ügyfél esetén kötelező	(hiteles másolat)	

x)	egyházi jogi személy ügyfél esetén a bírósági nyilvántartásba vételt tanúsító okiratot, az egyház, belső egyházi jogi személy nyilvántartásba vett adatait igazoló hatósági bizonyítványt, vagy a belső egyházi jogi személy jogi személyiségét igazoló egyházi igazolást, amelyet az egyház egészének, illetve legfőbb szervének vagy az adott jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszternél bejelentett képviselője vagy az egyház belső szabályai szerint erre feljogosított tisztségviselő állít ki*		egyházügyfél esetén kötelező	(másolat)	
y)	vadászatra jogosult ügyfél esetén a megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága által kiadott, az ügyfélnek az üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt fennálló jogosultságáról szóló határozat másolata*		a támogatási rendelet 2.§ (1) bekezdésének dc) pontja szerinti (vadászturizmus) célterületre irányuló fejlesztés esetén kötelező	(másolat)	
z)	programterv az MVH által rendszeresített formanyomtatványon *		a támogatási rendelet 1. sz. melléklet vonatkozó értékelési szempontja esetén értékelés alapját képező dokumentum	eredeti	14.
aa)	együttműködési megállapodás az MVH által rendszeresített formanyomtatványon *		a támogatási rendelet 1. sz. melléklet vonatkozó értékelési szempontja esetén értékelés alapját képező dokumentum	másolat	15.
ab)	turisztikai szervezet által kiállított igazolás*		a támogatási rendelet 1. sz. melléklet vonatkozó értékelési szempontja esetén értékelés alapját képező dokumentum	(másolat)	
ac)	a fejlesztéssel érintett akadálymentesített épület, építmény esetén az alátámasztó tervdokumentáció és a tervezői műszaki leírás*		a támogatási rendelet 1. sz. melléklet vonatkozó értékelési szempontja esetén értékelés alapját képező dokumentumok	(másolat)	

<i>ad)</i>	megújuló-, vagy bioenergia hasznosítását szolgáló épületgépészeti rendszer kiépítését alátámasztó főlapon tett nyilatkozat, tervdokumentáció és tervezői műszaki leírás, árajánlatok*		a támogatási rendelet 1. sz. melléklet vonatkozó értékelési szempontja esetén értékelés alapját képező dokumentumok	(másolat)	
<i>ae)</i>	az 1998/2006/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó szervezetek esetében az ügyfél által az adott pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi évben igénybe vett csekély összegű támogatásról szóló nyilatkozata *		kötelező		
<i>af)</i>	közhasznú szervezet esetén a közhasznúsági nyilvántartásba vételről szóló igazolás*		nonprofit közhasznú szervezet esetén kötelező	másolat	
<i>ag)</i>	az arról szóló megállapodást, amely alapján az ügyfél a támogatási rendelet 8. § (2) bekezdés <i>a)</i> pontjában felsorolt szolgáltatások közül valamelyiket más szolgáltatóval történő megállapodás keretében végzi (az MVH által rendszeresített formanyomtatványon)*		a támogatási rendelet 2.§ (1) bekezdésének a) b) vagy c) pontja szerinti célterületek valamelyikére irányuló fejlesztés esetén kötelező	másolat	15.
<i>ah)</i>	a kiadásokat célterületenként, létesítményenként elkülönítetten tartalmazó, a Vhr. 30. § (1) bekezdésében meghatározott MVH által rendszeresített formanyomtatványokat. Ezen kiadásokat abban az esetben is elkülönítetten kell feltüntetni, amennyiben a támogatási kérelemben megjelölt fejlesztés egy épületben valósul meg, de azok külön-külön célterületre irányulnak		Jelen közlemény V. fejezet b)-f) pontjaiban felsorolt formanyomtatványokon, kötelező	eredeti	2-6.
<i>ai)</i>	a fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó ingatlan-nyilvántartási térképmásolatot*		kötelező	másolat	
<i>aj)</i>	a támogatási rendelet 12. § (1) bekezdésének m) pontjában foglaltak szerinti közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirat*		amennyiben a fejlesztés építési beruházásra, ill. beépítésre kerülő eszközbeszerzésre irányul és az ingatlan nem az ügyfél tulajdonában van, akkor kötelező	eredeti	

<i>ak)</i>	műszaki leírás*		eszköz, illetve gépkatalógusban nem szereplő gép beszerzés esetén kötelező	(másolat)	
<i>al)</i>	árajánlatok (legalább két, a támogatási rendelet 9. § (4)-(5) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően)*		kötelező, amennyiben a referenciaár nem állapítható meg		
<i>am)</i>	az üzleti terv kitöltési útmutatójában meghatározott dokumentumokat* <ul style="list-style-type: none"> ○ az ügyfél munkavállalójának munkaszerződése, vagy munkaköri leírása; egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozói igazolvány másolata, ○ a vállalkozás vezetőjének, vagy alkalmazottjának a turisztikai tevékenység szempontjából releváns végzettségét igazoló dokumentum másolata; ○ a támogatott szervezettől/ helyi önkormányzattól származó igazolás vagy konkrét támogatást igazoló dokumentum (számla, bankkivonat, banki kimutatás), amely alátámasztja az ügyfél jelenlegi társadalmi szerepvállalását 		az üzleti terv vonatkozó értékelési szempontja esetén értékelés alapját képező dokumentum		
<i>an)</i>	a működtetési és fenntarthatósági terv kitöltési útmutatójában meghatározott dokumentumokat* <ul style="list-style-type: none"> ○ az ügyfél munkavállalójának munkaszerződése, vagy munkaköri leírása; ○ a turisztikai tevékenységért felelős személy, vagy az alkalmazottak turisztikai tevékenység szempontjából releváns végzettségét igazoló dokumentum másolata; ○ a támogatott szervezettől/ helyi önkormányzattól származó igazolás vagy konkrét támogatást igazoló dokumentum (számla, bankkivonat, banki kimutatás), amely alátámasztja az ügyfél jelenlegi társadalmi szerepvállalását 		a működtetési és fenntarthatósági terv vonatkozó értékelési szempontja esetén értékelés alapját képező dokumentum		
<i>ao)</i>	a szálláshelyre vonatkozó jogerős, üzemeltetési engedélyt*		kötelező, amennyiben a fejlesztés a támogatási rendelet 2. § (1) bekezdés a),		

			illetve <i>b)</i> pontja szerinti, meglévő, már működő szálláshely fejlesztésére irányul		
<i>ap)</i>	az ügyfél nevére szóló jogerős és végrehajthatóan hatályos építési engedélyt, vagy ennek hiányában a hatóság közokirati formában kiállított igazolását az építésügyi eljárás megindításáról*		építési engedélyköteles beruházás esetén kötelező	másolat/ hiteles másolat	
<i>aq)</i>	az ügyfél nevére szóló, az illetékes építésügyi hatóság szolgáltatása keretében kiadott nyilatkozatát arról, hogy a tervezett építési tevékenység nem építési engedélyhez kötött *		<u>nem építési engedélyköteles</u> beruházás esetén kötelező	másolat/ hiteles másolat	
<i>ar)</i>	az ügyfél nevére szóló jogerős és végrehajthatóan hatályos építési engedéllyel jóváhagyott engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki dokumentációt, vagy ennek hiányában az engedélyezésre benyújtott építészeti-műszaki tervdokumentációt*		építési engedélyköteles beruházás esetén kötelező	másolat/ hiteles másolat	
<i>as)</i>	az ügyfél és a tervezésre jogosult tervező ellenjegyzésével ellátott, a tervezett építmény jellegétől függő építési tervdokumentáció*		<u>nem építési engedélyköteles</u> beruházás esetén kötelező	(másolat)	
<i>at)</i>	a tervezett beruházás településen belüli elhelyezkedését bemutató térképrészlet*		építési beruházás esetén kötelező	(másolat)	

* nem hiánypótolható dokumentum

A benyújtandó dokumentumok körében az ügyfél által kiállított dokumentumok mindegyikét eredeti példányban kell csatolni. Azon, támogatási kérelemmel kötelezően benyújtandó dokumentumokat, amelyeket nem az ügyfél állít ki, illetve a fenti felsorolás, továbbá a hatályos jogszabályi rendelkezések kifejezetten másként nem rendelkeznek, elegendő egyszerű másolati példányban csatolni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az ügyfél a támogatási rendelet 12. § (1) és (3) bekezdése szerinti dokumentumok valamelyikét a kérelem benyújtására nyitva álló határidőn belül nem nyújtja be vagy hiányosan nyújtja be, hiánypótlásnak nincs helye, és amennyiben annak az MVH tv.-ben foglalt feltételei fennállnak, a kérelem érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasításra kerül. Ettől eltérően a kizárólag az értékelés alapját képező dokumentum benyújtásának elmulasztása pontszámvesztéssel jár.

A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény (összeférhetetlenségi törvény) alapján az ügyfeleknek csatolniuk kell az összeférhetetlenségről szóló nyilatkozatot, ellenkező esetben a kérelem nem fogadható el.

Amennyiben az ügyfél a művelet vonatkozásában közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett, vagy önkéntesen vállalta a közbeszerzési eljárás lefolytatását, abban az esetben ki kell töltenie a „Nyilatkozat közbeszerzési kötelezettségről” formanyomtatványt.

Kérjük, hogy a formanyomtatványok kitöltése előtt figyelmesen olvassa el a támogatási kérelem kitöltését segítő **Kitöltési útmutatót**.

VI. Kapcsolódó jogszabályok

- a Tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK Rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról
- a Bizottság 2011. január 27-i 65/2011/EU rendelete a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról
- a Bizottság 2006. december 15-i 1974/2006/EK Rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról
- a Bizottság 1998/2006/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról
- a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény
- az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény
- a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVII. törvény (mely hatályon kívül helyezte a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvényt)
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény
- a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb

- intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
  - a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény
  - a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
  - a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény
  - a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény
  - az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet
  - az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII.1.) Korm. rendelet
  - a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet
  - a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet
  - az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet
  - az elektronikus kérelembenyújtás alkalmazásáról szóló 80/2008. (IV. 4.) Korm. rendelet
  - a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet
  - az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, az Európai Halászati Alapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból támogatott programok és intézkedések pénzügyi, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról, lebonyolításának rendjéről szóló 82/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet
  - a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet
  - a vidéki térségekben a nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet
  - az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 137/2008. (X.18.) FVM rendelet
  - az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 160/2009. (XI.19.) FVM rendelet

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 44/2011. (V.26.) VM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez a LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 52/2012. (VI. 8.) VM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring adatszolgáltatási rendjére vonatkozó részletes szabályokról szóló 18/2009. (III.6.) FVM rendelet
- a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV.17.) FVM rendelet
- a lovas szolgáltató tevékenységről szóló 14/2008. (XII. 20.) ÖM rendelet
- az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program finanszírozáshoz igénybe vehető projekt kiegészítő hitelről szóló 78/2009. (VI. 30.) FVM rendelet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtandó támogatási előlegfizetéséről szóló 118/2012. (XI. 22.) VM rendeletet
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez a LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2013-ban nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 104/2013. (XI. 14.) VM rendelete

VII. A közlemény hatálya

Jelen közlemény kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a 79/2012. (VI. 20.) számú MVH Közlemény hatályát veszti.

További információk megtalálhatóak a Vidékfejlesztési Minisztérium (www.kormany.hu/hu/vidékfejlesztési-minisztérium), valamint az MVH honlapján (www.mvh.gov.hu), illetve tájékoztatás kérhető az ugyfelszolgalat@mvh.gov.hu e-mail címen vagy személyesen, illetve telefonon az MVH központ és a regionális illetékességű megyei kirendeltség, valamint az illetékes LEADER HACS ügyfélszolgálatán.

Amennyiben a közlemény és a vonatkozó jogszabályok között ellentmondás vagy eltérés merül fel abban az esetben a jogszabályok az irányadóak.

Budapest, 2013. november 20.

Palkovics Péter
elnök